

PK VIII TK 60.2021

(SK 28/21)

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

W związku ze skargą konstytucyjną R S. o stwierdzenie niezgodności:

„**art. 48 § 1** ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555, ze zm.), w zakresie, w jakim wskazany przepis nie przewiduje możliwości wniesienia zażalenia na – wydane przez prokuratora nadzorującego postępowanie lub prokuratora bezpośrednio przełożonego – postanowienie o wyłączeniu prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze, z **art. 42 ust. 2 Konstytucji RP** oraz **art. 78 Konstytucji RP**”

– na podstawie art. 42 pkt 7 i art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (t.j.: Dz. U. z 2019 r., poz. 2393) –

przedstawiam następujące stanowisko:

postępowanie podlega umorzeniu na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym – wobec niedopuszczalności wydania orzeczenia.

UZASADNIENIE

Działając przez swojego pełnomocnika, R S. (dalej jako: Skarżący) wniósł o stwierdzenie, że art. 48 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (aktualny t.j.: Dz.U. z 2021 r., poz. 534 ze zm.), w zakresie, w jakim nie przewiduje możliwości wniesienia zażalenia na – wydane przez prokuratora bezpośrednio przełożonego – postanowienie o wyłączeniu prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze, jest niezgodny z art. 42 ust. 2 Konstytucji RP oraz art. 78 Konstytucji RP.

W ocenie Skarżącego, zakwestionowany przepis stanowił podstawę prawną postanowienia Sądu Okręgowego w P z czerwca 2020 r., sygn. utrzymującego w mocy zarządzenie Prokuratora Regionalnego w W z kwietnia 2020 r., sygn., w przedmiocie odmowy przyjęcia zażalenia obrońcy R S. na postanowienie Zastępcy Prokuratora Regionalnego w W z marca 2020 r. w przedmiocie nieuwzględnienia wniosku obrońcy podejrzanego R S. o wyłączenie prokuratora K W. od dalszego udziału w sprawie prowadzonej przez Prokuraturę Regionalną w W

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na tle następującego stanu faktycznego.

Wnioskiem z lutego 2020 r. obrońca R S., podejrzanego w sprawie Prokuratury Regionalnej w W o sygn. zwrócił się do Prokuratora Regionalnego w W o wyłączenie prokuratora K W. od udziału w tym postępowaniu przygotowawczym z powodu odkładania w czasie czwartego przesłuchania R S. w charakterze podejrzanego. Postanowieniem z marca 2020 r., wydanym w tej samej sprawie, Zastępca Prokuratora Regionalnego w W nie uwzględnił powyższego wniosku. Rozstrzygnięcie to zostało zaskarżone przez obrońcę

Skarżącego zażaleniem, co do którego w dniu kwietnia 2020 r. Zastępca Prokuratora Regionalnego w W wydał zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia jako niedopuszczalnego z mocy ustawy. Po rozpoznaniu zażalenia obrońcy R S. na to zarządzenie Sąd Okręgowy w P , postanowieniem z czerwca 2020 r., sygn. , utrzymał je w mocy.

W treści skargi konstytucyjnej Skarżący przytoczył treść wzorców kontroli oraz podniósł, że uniemożliwienie podejrzanemu kontroli instancyjnej postanowienia prokuratora bezpośrednio przełożonego w przedmiocie wyłączenia prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze stanowi pominięcie prawodawcze ustawodawcy. Powoduje to, w ocenie Skarżącego, naruszenie konstytucyjnej zasady prawa do obrony i prawa obywatela do zaskarżania orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji.

Przed przystąpieniem do oceny konstytucyjności zaskarżonych unormowań konieczne jest ustalenie, czy analizowana skarga spełnia wymagania formalne, i to pomimo przeprowadzenia jej wstępnej kontroli, zwieńczonej postanowieniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 kwietnia 2021 r., sygn. Ts 149/20, o nadaniu skardze dalszego biegu. Na gruncie orzecznictwa Trybunału ugruntowany jest bowiem pogląd, że nadanie skardze konstytucyjnej biegu nie przesądza o spełnieniu formalnoprawnych przesłanek dopuszczalności orzekania w danej sprawie. Trybunał jest bowiem na każdym etapie postępowania obowiązany do badania, czy nie zachodzi ujemna przesłanka wydania wyroku, skutkująca obligatoryjnym umorzeniem postępowania (zob. m.in. postanowienia TK z dnia: 19 października 2010 r., sygn. SK 8/09, OTK ZU nr 8/A/2010, poz. 94; 18 czerwca 2013 r., sygn. SK 1/12, OTK ZU nr 5/A/2013, poz. 70; 26 maja 2015 r., sygn. SK 6/13, OTK

ZU nr 5/A/2015, poz. 76; 3 grudnia 2019 r., sygn. SK 19/18, OTK ZU seria A z 2019 r., poz. 69).

Skarga konstytucyjna jest nadzwyczajnym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw jednostki. Przesłanki wniesienia oraz merytorycznego rozpoznania skargi konstytucyjnej zostały uregulowane w art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz w art. 53 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (t.j.: Dz. U. z 2019 r., poz. 2393; dalej jako: uotpTK).

Artykuł 79 ust. 1 Konstytucji ustanawia trzy podstawowe przesłanki dopuszczalności skargi konstytucyjnej. Pierwszą jest naruszenie określonych w Konstytucji wolności lub praw, których podmiotem jest skarżący. Zgodnie z drugą przesłanką, wymagane jest uzyskanie ostatecznego orzeczenia sądu lub organu administracji publicznej rozstrzygającego o tych wolnościach lub prawach. Ostatnim warunkiem jest konieczność wykazania, że to ustawa lub inny akt normatywny, na podstawie których wydano orzeczenie w sprawie skarżącego, stanowi źródło naruszenia jego wolności lub praw (zob. m.in. postanowienia TK z dnia: 5 listopada 2013 r., sygn. SK 15/12, OTK ZU nr 8/A/2013, poz. 127; 30 listopada 2015 r., sygn. SK 30/14, OTK ZU nr 10/A/2015, poz. 184; 26 sierpnia 2020 r., sygn. SK 44/20, OTK ZU seria A z 2020 r., poz. 44 oraz powołane tam wcześniejsze orzecznictwo).

Z kolei, stosownie do art. 53 ust. 1 pkt 1-4 uotpTK, skarga powinna zawierać: po pierwsze, określenie kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji i w stosunku do którego skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją (pkt 1); po drugie, wskazanie, która konstytucyjna wolność lub prawo skarżącego i w jaki sposób – w ocenie skarżącego – zostały naruszone (pkt 2); po trzecie,

uzasadnienie zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub prawem skarżącego, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie (pkt 3); po czwarte, przedstawienie stanu faktycznego (pkt 4).

W piśmiennictwie podkreśla się, że warunkiem dopuszczalności skargi konstytucyjnej jest w szczególności udzielenie pozytywnej odpowiedzi na pytanie, czy w sprawie rzeczywiście zostały naruszone prawa i wolności konstytucyjne skarżącego (zob. L. Bosek, M. Wild, *Kontrola konstytucyjności prawa. Komentarz praktyczny dla sędziów i pełnomocników procesowych. Wzory pism procesowych.*, wyd. 2014, Legalis 2020, II.§9.II).

Do materialnych przesłanek instytucji skargi konstytucyjnej zalicza się: a) osobisty interes prawny, a nie obiektywny – jak przy konstrukcji skargi powszechnej (*actio popularis*), i b) interes aktualny – a nie potencjalny (zob. J. Trzeciński, M. Wiącek, [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, red. L. Garlicki, M. Zubik, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2016, tom II, s. 893). Jak wskazuje się w piśmiennictwie, *[j]eżeli w wyniku dokonanej analizy Trybunał dojdzie do przekonania, że skarga konstytucyjna nie wpłynie na sferę praw i wolności skarżącego, TK przyjmuje niedopuszczalność skargi. Sytuacja taka ma miejsce w szczególności wówczas, gdy niekorzystne względem skarżącego rozstrzygnięcie zapadło nie tylko w wyniku zastosowania zaskarżonego przepisu, lecz także z innych przyczyn, których skarżący nie kwestionuje w swojej skardze. W takiej sytuacji nawet w przypadku uwzględnienia skargi konstytucyjnej oraz wznowienia postępowania na zasadach określonych w art. 190 ust. 4 Konstytucji RP, nie będzie mogła nastąpić restytucja interesów skarżącego [L. Bosek, M. Wild, *op. cit.*, II.§9.II.1.C.c).3].*

Przedmiotem skargi konstytucyjnej może być zatem wyłącznie ta norma prawna, która stanowiła podstawę wydania przez organ władzy

publicznej orzeczenia naruszającego prawa lub wolności konstytucyjne skarżącego. Przesądza to o konieczności istnienia merytorycznego związku pomiędzy treścią zakwestionowanej normy prawnej a podjętym na jej podstawie rozstrzygnięciem oraz zarzucanym temu rozstrzygnięciu naruszeniem praw lub wolności konstytucyjnych. Regulacja prawna stanowiąca przedmiot skargi konstytucyjnej musi więc w ten sposób determinować w sensie normatywnym treść wydanego orzeczenia, iż prowadzi to do wskazanego w skardze naruszenia praw lub wolności konstytucyjnych przysługujących skarżącemu (zob. postanowienie TK z dnia 22 lutego 2001 r., sygn. Ts 193/00, OTK ZU nr 3/2001, poz. 77 i przywołane tam orzeczenia).

Trybunał Konstytucyjny podkreśla, że *[d]o zasadniczych przesłanek dopuszczalności występowania ze skargą konstytucyjną należy uczynienie jej przedmiotem przepisów (ustawy lub innego aktu normatywnego) wykazujących podwójną kwalifikację. Będąc podstawą prawną ostatecznego orzeczenia wydanego w sprawie skarżącego przez sąd lub organ administracji publicznej, muszą one prowadzić jednocześnie do naruszenia wskazywanych przez skarżącego konstytucyjnych wolności lub praw. Skarżący jest przy tym zobligowany (...) do wskazania, które przepisy kwestionowanego aktu normatywnego wykazują taką kwalifikację* (postanowienie TK z dnia 19 października 2004 r., sygn. SK 13/03, OTK ZU nr 9/A/2004, poz. 101).

Jednakże, niekonstytucyjne brzmienie normy prawnej, stanowiącej podstawę wydania ostatecznego orzeczenia w sprawie skarżącego, należy odróżnić od dyskusyjnego zastosowania normy prawnej w ostatecznym orzeczeniu w sprawie skarżącego. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, niedopuszczalna jest skarga konstytucyjna na stosowanie prawa, a więc skarga, której zarzuty dotyczą przyjętej przez sąd wykładni przepisu, nieprawidłowej subsumpcji stanu

faktycznego czy też wadliwości argumentacji sformułowanej w ostatecznym orzeczeniu (*vide* – postanowienie z dnia 27 kwietnia 2016 r., sygn. akt Ts 62/16, OTK ZU seria B z 2016 r., poz. 363).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszego postępowania, należy uznać, iż nie jest możliwe merytoryczne rozpoznanie sprawy, ponieważ R S. zakwestionował zaniechanie prawodawcze. Skarżący nie wykazał również, że doszło do naruszenia konstytucyjnego prawa Skarżącego, ponieważ nie wykazał istnienia osobistego, aktualnego interesu prawnego. Ponadto uzasadnienie skargi jest lakoniczne.

Skarżący zakwestionował przepis art. 48 § 1 k.p.k. w zakresie, w jakim przepis ten nie przewiduje możliwości wniesienia zażalenia na wydane przez prokuratora bezpośrednio przełożonego postanowienie w przedmiocie wyłączenia prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze. Innymi słowy, przedmiotem zarzutu Skarżący uczynił to, czego zakwestionowany przepis nie reguluje. Taki zarzut nie może być przedmiotem rozpoznania Trybunału Konstytucyjnego.

W orzecznictwie Sądu Konstytucyjnego oraz piśmiennictwie rozróżnia się pominięcie prawodawcze od zaniechania prawodawczego. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, pominięcie prawodawcze jest sytuacją, w której *integralną, funkcjonalną częścią treści jakiejś normy powinien być pewien element, którego brakuje, a z uwagi na podobieństwo do istniejących unormowań należy oczekiwać jego istnienia* (zob. postanowienie TK z 14 maja 2009 r., sygn. Ts 189/08, OTK ZU nr 3/B/2009, poz. 202, s. 545). Inna sytuacja występuje w przypadku zaniechania ustawodawczego, polegającego na braku uregulowania przez ustawodawcę oznaczonej materii, nawet jeśli obowiązek jej uregulowania wynika z przepisów rangi konstytucyjnej (zob. np. wyroki TK z: 9 października 2001 r., sygn. SK

8/00, OTK ZU nr 7/2001, poz. 211, s. 1033; 2 czerwca 2009 r., sygn. SK 31/08, OTK ZU nr 6/A/2009, poz. 83, s. 845). *W kompetencjach Trybunału Konstytucyjnego nie leży orzekanie o tak rozumianym zaniechaniu prawodawczym. W ramach określonej konstytucyjnie jego kognicji mieszczą się bowiem jedynie istniejące akty normatywne* (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 listopada 2010 r., sygn. K 32/09, OTK ZU nr 9/A/2010, poz. 108). Trybunał odmawia zajęcia merytorycznego stanowiska w sytuacjach, w których brak regulacji jest świadomą decyzją ustawodawcy: *Zarzut celowego zaniechania ustawodawczego (luki prawnej) nie może być przedmiotem badania w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym. W orzecznictwie Trybunału formułowano już pogląd, że »zarzuty nie mogą polegać na wskazywaniu, że przepis nie zawiera konkretnej regulacji, której istnienie zadowalałoby wnioskodawcę«* (zob. postanowienie z 11 maja 2009 r., sygn. SK 37/07, OTK ZU nr 5/A/2009, poz. 74 i wyrok z 19 listopada 2001 r., sygn. K. 3/00, OTK ZU nr 8/2001, poz. 251) [postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 czerwca 2009 r., sygn. SK 12/07, OTK ZU nr 6/A/2009, poz. 95]. Z zaniechaniem prawodawczym mamy do czynienia, *gdy ustawodawca nie wykonał w jakimś zakresie swojej powinności - przykładowo - co do wydania aktu wykonawczego albo gdy nie uregulował jakiejś sfery z przyczyn czysto aksjologicznych, czego odbiciem jest realizowana polityka legislacyjna. Takie sytuacje wymykają się spod kontroli Trybunału Konstytucyjnego. Nie ma on bowiem kompetencji do orzekania o tego rodzaju pominięciach, tworzących lukę aksjologiczną* (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 czerwca 2003 r., sygn. SK 5/03, OTK ZU nr 6/A/2003, poz. 50). Trybunał uznaje lukę w prawie za pominięcie prawodawcze podlegające rozpoznaniu w sytuacji, w której niejako przypadkowo wyłączono z zakresu normowania pewną grupę zjawisk lub osób mimo tego, iż z innych, analogicznych regulacji oraz zasad konstytucyjnych wynika, iż powinny być objęte unormowaniem (zob. – *ibidem* oraz

postanowienie TK z dnia 2 grudnia 2014 r., sygn. SK 7/14, OTK ZU nr 11/A/2014, poz. 123).

Skarżący zakwestionował art. 48 § 1 k.p.k. ponieważ, w jego ocenie, przepis ten przez to, że nie przewiduje wniesienia zażalenia na postanowienie w przedmiocie wyłączenia prokuratora, w niedostatecznym stopniu gwarantuje konstytucyjne zasady procesu karnego. Jednakże, rozstrzygając inną skargę konstytucyjną dotyczącą tego przepisu, Trybunał Konstytucyjny zauważył, że *[z] brzmienia tego przepisu nie wynika też, aby dotyczył on problematyki wnoszenia środków odwoławczych od rozstrzygnięć dotyczących wyłączenia prokuratora. (...) Może to oznaczać, że skarga konstytucyjna skierowana jest de facto przeciwko luce prawnej. W tym kontekście przypomnieć należy, iż funkcją skargi konstytucyjnej jako środka ochrony praw i wolności konstytucyjnych jest doprowadzenie do usunięcia z systemu prawa tych regulacji normatywnych, które prowadzą do wydawania przez organy władzy publicznej orzeczeń naruszających sferę praw lub wolności konstytucyjnych. Funkcja ta nie może być realizowana w sytuacji, w której skarżący przedmiotem skargi czyni brak konkretnej regulacji prawnej, która gwarantuje - jego zdaniem - ochronę i nienaruszalność jego praw lub wolności. Trybunał Konstytucyjny jako tzw. negatywny prawodawca władny jest jedynie kontrolować konstytucyjność przepisów już ustanowionych. Dlatego też przedmiotem skargi może być tylko określony przepis prawa lub akt normatywny, którego zastosowanie przez sąd lub inny organ władzy publicznej doprowadziło do wydania ostatecznego rozstrzygnięcia naruszającego prawa lub wolności konstytucyjne skarżącego. Nigdy zaś przedmiotem skargi nie może być tzw. luka w prawie. Problem oceny skutków braku stosownej regulacji pozytywnej wykracza bowiem poza granice kompetencji orzeczniczych Trybunału Konstytucyjnego (postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 listopada 2012 r., sygn. Ts 98/11, OTK ZU nr 4/B/2013, poz. 316). Podobnie w postanowieniu z dnia 17 lipca 2013 r.,*

sygn. Ts 98/11, Sąd Konstytucyjny zauważył, że art. 48 § 1 k.p.k. *nie reguluje kwestii zażalenia na wskazane powyżej rozstrzygnięcia, dlatego Trybunał przyjął, iż w tym zakresie skarga konstytucyjna była skargą na lukę w prawie* (OTK ZU nr 4/B/2013, poz. 317).

Należy przy tym zauważyć, że w postępowaniu karnym zażalenie nie przysługuje na wiele innych decyzji procesowych o bardzo istotnym znaczeniu dla dalszego kształtu procesu, w szczególności nie przysługuje na orzeczenie w przedmiocie wyłączenia sędziego. Zażalenie nie przysługuje także na postanowienie o oddaleniu wniosku dowodowego ani na postanowienie w przedmiocie dopuszczenia dowodu z opinii biegłych, w tym biegłych psychiatrów (*vide* – D. Świecki, komentarz do art. 459 k.p.k., D. Świecki (red.), *Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany.*, wyd. 2020, Lex 2020). Zażalenie nie przysługuje również pokrzywdzonemu na postanowienie sądu wydane – w trybie art. 354 – na skierowany do sądu na podstawie art. 324 § 1 wniosek prokuratora o umorzenie postępowania i zastosowanie środka zabezpieczającego [*vide* – *ibidem*].

Reasumując, Skarżący nie wykazał, że w tym kontekście normatywnym brak możliwości złożenia zażalenia na wydane przez prokuratora bezpośrednio przełożonego postanowienie w przedmiocie wyłączenia prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze stanowi pominięcie prawodawcze, a nie świadomą, aksjologiczną decyzję ustawodawcy. Zakwestionowane bowiem przez Skarżącego rozwiązanie wpisuje się bowiem logicznie i spójnie w kontekst systemowy zarysowany przez inne instytucje k.p.k. Innymi słowy, ustawodawca w pełni celowo nadał taki kształt art. 48 § 1 k.p.k. – więc przedmiotem zaskarżenia w niniejszej sprawie uczyniono zaniechanie prawodawcze.

Należy przypomnieć, że Trybunał Konstytucyjny na tle postępowania cywilnego w postanowieniu z dnia 3 lutego 2016 r., sygn. Ts 335/15, trafnie

zauważył, że zarzut sformułowany w skardze nie może polegać na wykazywaniu, iż przepis nie zawiera konkretnej regulacji, której istnienie zadowalałoby skarżącego (zob. postanowienie TK z 11 maja 2009 r., SK 37/07, OTK ZU nr 5/A/2009, poz. 74). Tak sformułowany zarzut świadczy bowiem o kwestionowaniu zaniechania ustawodawczego, które nie może być przedmiotem skargi konstytucyjnej (OTK ZU seria B z 2016 r., poz. 98).

Z powyższych względów postępowanie powinno podlegać umorzeniu na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 uotpTK – wobec niedopuszczalności wydania wyroku.

Należy również zauważyć, że w niniejszej sprawie nie wykazano, że doszło do naruszenia konstytucyjnego prawa Skarżącego. Skarżący nie wyjaśnił bowiem, w jaki sposób miałyby dojść do naruszenia jego prawa do obrony przez opóźnienie kolejnego przesłuchania w charakterze podejrzanego, skoro już trzykrotnie składał wyjaśnienia i miał możliwość odniesienia się do przedstawionych mu zarzutów. Skarżący nie wyjaśnił także, w jaki sposób postanowienie Zastępcy Prokuratora Regionalnego w W miałyby ingerować w jego konstytucyjne prawa i wolności, skoro nie zamknęło drogi do wydania wyroku i miało jedynie incydentalny charakter, podlegający weryfikacji wraz z rozstrzygnięciem co do istoty sprawy w postępowaniu jurysdykcyjnym. W wyroku z dnia 18 lipca 2011 r., sygn. akt SK 10/10, Trybunał Konstytucyjny zauważył, iż naruszenie art. 47 k.p.k., zawierającego przesłanki wyłączenia prokuratora referenta, opisanego w art. 48 k.p.k., *kwalifikowane jest jako względna przyczyna odwoławcza przewidziana w art. 438 pkt 2 k.p.k. Zgodnie z tym przepisem orzeczenie ulega uchyleniu lub zmianie w razie stwierdzenia obrazy przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia. Na marginesie można odnotować, iż w literaturze podnoszona jest też kwestia traktowania naruszenia art. 47 k.p.k. jako*

bezwzględnej przyczyny odwoławczej wskazanej w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k., zgodnie z którym niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia sąd odwoławczy na posiedzeniu uchyla zaskarżone orzeczenie, jeżeli w wydaniu orzeczenia brała udział osoba nieuprawniona lub niezdolna do orzekania bądź podlegająca wyłączeniu na podstawie art. 40 k.p.k. (...) W rezultacie należy przyjąć, że przepisy k.p.k. w wystarczającym stopniu zapewniają możliwość sądowej weryfikacji rozstrzygnięcia w przedmiocie wyłączenia prokuratora (OTK ZU nr 6/A/2011, poz. 58). Sąd Konstytucyjny stwierdził w tym orzeczeniu, że postanowienie w przedmiocie wyłączenia prokuratora prowadzącego śledztwo albo dochodzenie dotyczy kwestii incydentalnej powstałej w toku postępowania przygotowawczego. Nie dotyczy ono natomiast przypisania odpowiedzialności karnej ani nie ingeruje w prawa lub wolności konstytucyjne.

W niniejszej sprawie nie wykazano więc istnienia po stronie R S. osobistego, aktualnego interesu prawnego w rozstrzygnięciu skargi konstytucyjnej.

Również powyższe okoliczności powodują, że postępowanie powinno podlegać umorzeniu na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 uotpTK – wobec niedopuszczalności wydania wyroku.

Należy również zauważyć, że *petitum* skargi jest nieprecyzyjne, a uzasadnienie jej zarzutów lakoniczne. Po pierwsze, wbrew treści zarzutu skargi, może on dotyczyć wyłącznie możliwości wniesienia zażalenia na postanowienie prokuratora bezpośrednio przełożonego, ponieważ prokurator nadzorujący postępowanie rozstrzyga o wyłączeniu osoby prowadzącej postępowanie w sprawach prowadzonych przez nieprokursorski organ dochodzenia. Można jedynie założyć, że intencją Skarżącego było zakwestionowanie braku możliwości wniesienia zażalenia na wydane przez

prokuratora bezpośrednio przełożonego postanowienie o wyłączeniu prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze. Ponadto, Skarżący nie uzasadnił zarzutów niezgodności kwestionowanego przepisu ustawy ze wskazanymi wzorcami kontroli, w szczególności nie powołał argumentów ani dowodów na ich poparcie – nie stanowi bowiem uzasadnienia zarzutu jego parafraza, poparta oderwanymi od okoliczności sprawy cytatami z orzecznictwa. W uzasadnieniu skargi w istocie jedynie wielokrotnie powtórzono treść zarzutów. Trybunał Konstytucyjny niejednokrotnie podkreślał w swoich orzeczeniach, że istnieje istotna różnica pomiędzy postawieniem zarzutu niezgodności normy z normami wyższego rzędu a jego uzasadnieniem (*vide* – postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 czerwca 2013 r., sygn. P 13/12, OTK ZU nr 5/A/2013, poz. 72). Zdania twierdzące, powtarzające jedynie tezę o niezgodności norm niższego rzędu z normami wyższego rzędu, z natury rzeczy nie stanowią uzasadnienia zarzutu, a jedynie powtórzony w różnej formie językowej zarzut. W szczególności, jak wspomniano, nie wykazano, w jaki konkretnie sposób doszło do naruszenia prawa do obrony Skarżącego, skoro wielokrotnie uprzednio składał wyjaśnienia, ani jaki w takiej sytuacji związek z naruszeniem jego prawa do obrony ma brak możliwości zaskarżenia postanowienia prokuratora bezpośrednio przełożonego w przedmiocie wyłączenia prokuratora referenta.

Również powyższe okoliczności powodują, że postępowanie w niniejszej sprawie powinno podlegać umorzeniu na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 uotpTK wobec niedopuszczalności wydania wyroku.

W takim stanie rzeczy podniesione przez Skarżącego zarzuty nie mogą być przedmiotem skargi konstytucyjnej. Zaniechanie prawodawcze ustawodawcy nie podlega bowiem kognicji Trybunału Konstytucyjnego, w sprawie nie wykazano, że doszło do naruszenia konstytucyjnego prawa Skarżącego,

a uzasadnienie zarzutów jest lakoniczne. Postępowanie powinno podlegać więc umorzeniu na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 uotpTK wobec niedopuszczalności wydania wyroku.

Na marginesie powyższych rozważań należy zauważyć, że jednym z argumentów przemawiających, w ocenie Skarżącego, za niezgodnością kwestionowanego przepisu z normami wyższego rzędu jest treść stanowiska Sejmu w sprawie rozpoznanej przez Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 18 lipca 2011 r., sygn. akt SK 10/10 (*op. cit.*). Jednakże stanowiska uczestników postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym nie mają wartości normatywnej, a Trybunał Konstytucyjny orzekł w tym rozstrzygnięciu, że *[a]rt. 48 § 1 w związku z art. 459 § 2 i art. 465 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, ze zm.) w zakresie, w jakim nie przewiduje możliwości wniesienia zażalenia do sądu na wydane przez prokuratora bezpośrednio przełożonego postanowienie w przedmiocie wyłączenia prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze, jest zgodny z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 oraz z art. 32 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (ibidem)*. Trybunał Konstytucyjny uznał więc kwestionowany przepis za zgodny ze wskazanymi powyżej wzorcami kontroli, nie sygnalizując w żaden sposób niezgodności art. 48 § 1 k.p.k. z innymi normami rangi ponadustawowej. Z tego względu zarzuty Skarżącego należy uznać za bezzasadne.

Biorąc powyższe pod uwagę, wnoszę jak w *petitum*.

z upoważnienia
Prokuratora Generalnego
Robert Herndl
Zastępca Prokuratora Generalnego